

کارو چالاکییە کانی
بنکەی زین.. بۆ بۇۋەنندە وەی كەلەپۇرى بەلگەنامەیى و
پۆزىنامەوانىيى كوردى
(۲۰۰۸/۱۲/۳۱) تا ۱/۱

يەكەم: لە بوارى چاپ و بلاۆكردنەوەدا:

چاپ و بلاۆكردنەوەی ۲۵ كتىب، بەم شىيەتىنى لاي خوارەوە:
بەلگەنامە:

۱. كۆمەلەو رېكخراوه كوردىيە کان لە بەلگەنامە کانى هەردۇو وەزارەتى دەرەوەي
بەریتانیا و فرانسادا. دكتۆر نەجات عەبدوللە وەرى گىپراوه.
۲. پۆزەھەلاتى كوردستان لە سەردەمى دووەم جەنگى جىهانىدا بە پىيى
بەلگەنامە کانى ئەرشىفي يەكىتىي سۆقىيەت. دانانى دكتۆر ئەفراسىيا و
ھەورامى.
۳. نامە دىبلىۋاتىيە کانى شەريف پاشاي خەندان. لە فەرنسييە وەرگىرانى
دكتۆر نەجات عەبدوللە.

پۆزىنامەوانى:

۱. خەبات ئۆرگانى پارتى ديموکراتى كوردستان (نيسانى ۱۹۶۲- کانۇنى
دووەمى ۱۹۶۴). ئامادەكردى نەوزاد عەلى ئەحمدە.
۲. نىشتمان. بلاۆكرەوەي بىرى كۆمەلەي ژ. ك.، ئامادەكردى عەلى كەريمى.
۳. پۆزىنامەوانى و ئەدەبىياتى نويى كوردى، دانانى دكتۆر ھىمداد حسىن.

دەستنۇوس:

۱. تارىخ خروج اكراد وقتل غارت شىيخ عبىدالله بىلبىنیاد و اغتشاش وفتنه زىاد
در مملکت اذربایجان در سنه ۱۲۷۹. ئامادەكردى: ئەنور سولتانى،
صەلاحەددىينى ئاشتى، مەممەد عەلى سولتانى.
۲. ثيان و شىعرە كوردىيە کانى سەيقولقۇزىاتى قازى، ئامادەكردى حەسىنى
قازى و ئەنورى سولتانى.

بىرەوەرى و يادداشت:

۱. بىرەوەرىيە کانى مەممەد شاپەسندى، ئامادەكردى سەديق سالىح.

۲. سه‌دهی کاره‌سات، بیره‌وهرییه‌کانی غه‌نی بلووریان، ئاماده‌کردنی ئیراهیمی فه‌رشی.

کوردناسی:

۱. قه‌تلوعامی کورد له تورکیا، له فه‌رنسییه‌وه و هرگیرانی، دكتور نه‌جات عه‌بدوللأ.

۲. دراسات حول الکرد الایرانین و اسلامهم الکلدانین الشماليين، له پروسیه‌وه و هرگیرانی دكتور عه‌بدی حاجی.

۳. گه‌شتنامه‌ی مسیونیریک بو ناوچه‌کانی که‌رکووک و سلیمانی سالی ۱۸۷۸، له فه‌رنسییه‌وه و هرگیرانی: دكتور نه‌جات عه‌بدوللأ.

۴. چه‌ند وتاریکی کوردناسی، له پروسیه‌وه و هرگیرانی: دكتور ئه‌نوهر قادر مه‌مه‌د.

میژووی ده‌روبه‌ر:

۱. میژووی ئه‌فشار، له فارسییه‌وه و هرگیرانی: صه‌لا‌حه‌ددینی ئاشتی.

سەرجەمی بەرهەمی نووسەرانی پیشومان:

۱. بەرگی سییه‌م، و تاره‌کان، مەھمەد رەسول‌هاوار، ئاماده‌کردنی رەفيق سالح.

۲. بەرگی چواره‌م، مقالات، مەھمەد رەسول‌هاوار، ئاماده‌کردنی رەفيق سالح.

۳. كتابات في المسألة الکردية، الجزء الاول، ئاماده‌کردنی رەفيق سالح.

۴. كتابات في المسألة الکردية، الجزء الثاني، ئاماده‌کردنی رەفيق سالح.

لیکولینه‌وه له میژووی کورد:

۱. سیبەری ئازادی، هەورازو نشیووه‌کانی میژووی خه‌باتی کۆمەلەی ژی کاف، ئاماده‌کردن و لیکولینه‌وهی کەمال عه‌بدوللأهی.

۲. محمد امین زکی و دوره السیاسی والاداری في العراق (۱۹۴۸-۱۹۲۴)، دانانی دارا جه‌مال غه‌فۇور.

۳. كردستان والکرد، دراسة سیاسیة واقتصادیة، دانانی دكتور عه‌بدولرخمان قاسملو، و هرگیرانی له ئىنگلىزییه‌وه: دكتور غانم حمدون، ئاماده‌کردن و پیشەکی حسین فەیزوللأ جاف.

۴. كوردستانى ناوه‌راست، له نیوه‌ی یەکەمی سه‌دهی دووه‌می پیش زاین، چاپى دووه‌م، کۆزاد مەھمەد ئەحمدەد.

۵. جقاتا هیئتی تله‌بهی کوردان (۱۹۱۲-۱۹۲۲)، دانانی مالمیسانژ، و هرگیرانی
له تورکییه و زریان پوژه‌لائی.

۶. قیام النظام الاماراتی في كردستان و سقوطه ما بين منتصف القرن العاشر
و منتصف القرن التاسع عشر.. نبذة تاريخية عن أهميته السياسية وارثه
الثقافي، دانانی دکتور سه‌عد بهشیر ئەسکەندر.

دودهم: بهمه‌بستی کۆکردنەوە پاراستنی کەله‌پوری پابردومان کە به‌هۆی
نەبۇونى دەزگای خەمخۇرۇ تايىبەتمەندى بە توانا، پۇز بە پۇز بەرەو لەناوچوون
دەرۋا، بىنکەكەمان لە ھاوینى ۲۰۰۸م، ھەلمەتىيکى گەورەی بۇ كۆپى و
سکانكىرىدى دەستنۇوس، پۇزنانە و گۆقار، كتىب و نامىلکە، وىنە، نەخشە و
ئەتلەس، دەست پى كردووه و لە داھاتووشدا بەرەھوام ئەبى، بۇ ئەو مەبەستە
پىداويىستىيەكانى وەك كۆمپىيۇتەر، سکانەرى بە ھەموو جۆرەكانى و كارمەندى
ئامادەكردووه. بەم شىوه‌يە لای خوارەوە:

= دەستنۇوس: عەرەبى ۱۱۲، فارسى ۱۲، كوردى ۱۷.

- بەلگەنامە: بەسەدان بەلگەنامە ئىينگلىزى، كوردى، عەرەبى.

- كتىب و نامىلکە: ۸۵ كتىبى كوردى، عەرەبى، تۈركى دەگەمن و تايىبەت بە كورد.
وىنە: بە دەيان وىنە ھەممەجۇر.

- پۇزنانەوانى: پىتر لە ۱۱۲ پۇزنانە و گۆقارو بلاۋىراوهى پىش ۱۹۷۰.

- نەخشە ئەتلەس: ۵ ئەتلەس و ھەموو نەخشەكانى تايىبەت بە عىراق لە سەددى
شازدەوە تا سەددى بىستەم، دەيان نەخشە تايىبەت بە كوردستان.

سېيىم: لە يەكىي مانگى تەمۇزى ۲۰۰۸م، سايىتى بىنکە بەم كۆدە
كرايەوە www.binkeyjin.com. كاروچالا كىيەكانى بىنکە لە بوارەكانى
چاپەمەنى، پۇزنانەوانى، دەستنۇوس، وىنە، بلاۋ ئەكاتەوە. ۳۱۳۰۰ ڪلىك لەسەر
مالپەرى بىنکە كراوه تا ۲۰۰۸/۱۲/۲۱.

چوارەم: بە فەرمانى وەزارىي ژمارە ۵۹۴۱ مۇزى ۲۱ تەمۇزى ۲۰۰۸ مۆلەتى دەركىرىدى
گۆقارىيکى سالانەي بە ناوى "گۆقارى ژىن" وە وەرگىرا. بىيارە ژمارە ۱ى چارەكى
يەكەمى ئەم سال دەرچى. سدىق سالح سەرنووسەرو دەستەيەكى راۋىيىڭارى لە
كۆمەللىك پىپۇرۇ شارەزا دىيارى كراون بۇ گۆقارى ناوبرارو.

پینجهم: دهابینکردنی سه‌چاوهی زانستی و پرینمایکردن بۆ چەندەها خویندکاری به‌کالوریوس و ماسته‌رو دكتۆرای زانکۆکانی سه‌لا‌حه‌ددین، ده‌وک، سلیمانی، موسته‌ن‌صه‌رییه، ته‌نانه‌ت شوینی حهوانه‌وهیش بۆ هندیکیان.

شەشم: هه‌ولدان بۆ دابینکردنی هاوکاریی مادیی و مه‌عنەوی بۆ بنکه، به تایبەت وا بریاره سه‌ره‌تای سالی داهاتوو بچیتە ته‌لاری تازه‌ی خۆی. که نزیکەی ٤ مiliار دیناری تى چووه له چوارچیوهی په‌ره‌پیدانی هه‌یم و پاریزگاکاندا له‌لایه‌ن پاریزگای سلیمانی و ئەنجومەن‌کەیه‌وه بریاری دروستکردنی دراوهو له‌سه‌ره‌تای سالی ٢٠٠٧ دهست به دروستکردنی کرا له‌سەر زه‌وییه‌ک به پانتايي ١٠٤٩ مه‌تری چوارگوشە. ئەو بە‌پریزو لایه‌نانه‌ی سالی ٢٠٠٨ جگه له حکومەت هاوکاریی مادییان کردووین ئەمانه‌ن:

- بە‌پریز سه‌ركۆماری عیراق، جه‌تابی مام جه‌لال، بپری ١٠٠ ملیون دینار.
- بە‌پریز دكتۆر بە‌رەم ئە‌حمدە سالح، جی‌گری سه‌رۆک وەزیرانی حکومەتی فیدرال، بپری (٤٠) ملیون دینار له کۆی ٦٠ ملیون دینار.
- بە‌پریز فاروقی مه‌لا مسته‌فا، سه‌رمایه‌دارو خاوه‌نى كۆمپانیاى ئاسیاسیئل، بپری ٢٤ ملیون دینار. كریي سالیکى باره‌گای بنکه. ناوبراو سالی ٢٠٠٧ بپری ٢٦ ملیونى بۆ هه‌مان مه‌بەست به‌خشى به بنکه.
- بە‌پریز دكتۆر كە‌مال فوئاد له پی‌گەی دارایی گشتیی يە‌کیتى نیشتمانیي كوردستان، به چەندان شیوه هاوکاری و كۆمەکى بنکه و رۆشنیبریي كورديييان كردووه: كرینى سكانه‌ریکى A٠ به بپری ١٧ هه‌زار دوّلار، سكانه‌ریکى A٣ پیشکەوتتوو، هەر له‌سەر پیشنياري بنکه، چەندان كەس و لایه‌ن يارمەتیان بۆ براوه‌ته‌وه تا له ده‌ره‌وهی هه‌ریم بە‌لگەنامه و دەستنۇوسى تایبەت به كورد بدوزنه‌وه، له فەرەنسا، رووسيا، توركيا. ناوبراو سالی ٢٠٠٧ يش به هه‌مان شیوه‌ی سه‌ره‌وه هاوکاریان كردىن.

حەوتهم: هه‌ولدان بۆ توندو تۆلکردنی په‌يوهندىيى بنکه به ده‌زگاوه لایه‌ن و كەسانى پسپوره‌وه له ناوه‌وه و ده‌ره‌وهی هه‌ریم، به تایبەتى خانه‌ی كتیب و بە‌لگەنامه‌ی عیراق (دار الکتب والوثائق العراقية) (بە‌غداد)، مەلبەندى كوردولوچى (سلیمانی)، ئىنسىتىتى كەلەپوورى كورد (سلیمانی)، ده‌زگاوه چاپ و بلاوكردن‌وهی ئاراس

(هەولێر)، سەنتەری لیکۆلینەوی ستراتیجیی کوردستان (سلیمانی)، ئىنسىتىتۆی کورد (بەرلین)، مەلبەندی کوردولوجی (زانکۆی دھۆك). برياره لە داھاتوودا ئەم هەولانە چېتر بکريێنەوه.

ھەشتم: بريار بwoo تەمۆزى سالى ٢٠٠٧ لە پىسى لىزىنەيەكى پىكھاتووهە لە بەریزان: د. كەمال فوئاد، كاك عومەرى سەيد عەلى، مامۆستا مىستەفا سالح كەريم، رەفيق سالح، مامۆستا جەعفەر، سدىق سالح، يادى ٦٠ سالەي كۆچى دوايسى مەممەد ئەمین زەكى بەگى مىژۇونووس لە سلیمانى بکريێنەوه بۇ ئەم مەبەستە، بەلام لەبەر چەند ھۆکارىيەكى تەكىنەيى دواخرا بۇ بەھارى سالى ٢٠٠٨.

ئەوهى بۇ ئەم يادە كراون ھەتا ئىستا ئەمانەن:

١. سەردانى ھەردوو بەریز مامۆستا جەعفەرو سەدىق سالح، بۇ بەيروت بەمەبەستى چاپپىكەوتن و بىينىنى سانىخەخانى كچى خوالىخۆشبوو. خانەوادى خوالىخۆشبوو برياره بەشدارى ئەو يادە بکەن و پاشماوهى ئەمین زەكى پىشکەش بە بنكە بکەن. چاپپىكەوتنىيەكى تەلەفزيونى چەند سەعاتى لەگەل نەوهى ئەمین زەكى بەگ دا ئەنجام دراوه. برياره بە چەند ئەلّقەيەك لە تەلەفزيونى كوردىسات پەخش بکرى.
٢. چاپكردنى كتىبى "محمد امين زكي ودوره السياسي والاداري في العراق".
٣. ئەلبومى ئەمین زەكى بەگ ئامادە كراوه بۇ چاپ لەلایەن سدىق سالحەوه.
٤. چەند لیکۆلینەوەيەك لەلایەن ھەرييەك لەم بەریزانە ئامادە كراوه كە برياره لە ژمارە يەكى گۆڤارى ژين دا بلاوبکريێنەوه: د. عبدالفتاح على يحيى، د. حسام نەقشبىندى، خالد تەوهكولى، د. فرسەت مرعى....
٥. چى لەسەر ئەمین زەكى بەگ نووسراوه بە كوردى و عەرەبى بەبەرگىك لەلایەن رەفيق سالحەوه ئامادە كراوه بۇ چاپ.

بەرنامەی بنکەی زین بۆ سالى ٢٠٠٩

يەكەم: چاپ و بلاوکردنەوەی ٢٥-٢٠ كتىب. ئەو كتىبانەي برياره پاش ئامادەبوونيان چاپ بكرىن ئەمانەن:

١. صحافة الاتحاد الوطني الكردستاني الصادرة بالعربية في الخارج.
٢. له بەلگەنامەكانى كۆمەلەي خويىندكارانى كورد لە ئەوروپا (١٩٧٥-١٩٦٣).
٣. گۆڤارو بلاوکراوه كانى كۆمەلەي خويىندكارانى كورد لە ئەوروپا (١٩٧٥-١٩٥٨).
٤. پابەرى پۆزنانەوانى كوردى (١٨٩٨-١٩٩١).
٥. دەفتەرەكەي حسین نازم بەگ (ميژووی بابان).
٦. پەشيد باجەلان.
٧. گۆڤاري شەفەق يەكەمین گۆڤاري كوردى كەركۈك.
٨. گۆڤاري هەتاو ١٩١٤.
٩. بنەمالەي قازى لە موکريان. وەرگىپانى حەسەنى قازى.
١٠. سەرجەمى بەرھەمى دكتور ئەحمد عوسمانى ئەبوبەكر، دوو بەرگ.
١١. گۆڤاري دەنگى گىتى دەنگى تازە، بە چەند بەرگىكى.
١٢. رۆزنانەي زيان، بەرگى چوارم، بەشى دووھم. (زمارە ٤٠٧-٥٥٣).
١٣. بەلگەنامەو بلاوکراوه كانى پارتى ديموكراتى كورد/كوردستان، بە دوو بەرگ.
١٤. وەرگىرانى دوو كتىبى توركى عوسمانى دانراوى مەممەد ئەمین زەكى بەگ.
١٥. بلاوکراوه كانى پارتى ديموكراتى كوردستان لە دەرھەوەي ولات، كۆتاينى شۇرۇشى ئەيلوول ١٩٧٥.
١٦. گۆڤاري كوردستان، ئەستەمبول ١٩١٩.
١٧. بەرگى دووھم سەرجەمى بەرھەمى تۆفيق وەھبى بەگ.
١٨. ئەلبومى مەممەد ئەمین زەكى بەگ.
١٩. چى لەسەر ئەمین زەكى بەگ نۇوسراؤھ بە كوردى و عەرەبى.

دووھم: دابىنكردىنى پىداويىستىيەكانى تەلارى تازەي بنکەي زین لە كەلوپەل و ئامېرو كتىب و كارمەند. هەولدان بۆ ھاندانى ئەو بنەمالانەي دەستنۇووس و كتىبخانەي تايىبەتىيان ھەيە تا بىبەخشىنە بنکەو شوينى تايىبەتىيان بۆ ئەو مەبەستە بۆ تەرخان بىكى. چى كردنەوەي هەولەكان بۆ

دەستەبەرکردنی ھاواکاریی مادیی زیاتر بۆ بنکەو زیادکردنی بودجه‌کەی لەلایەن حکومەتەوە.
دەولەمەند کردنی کتیّبخانەی بنکە بە سەرچاوه و کتیّب و پۆزىنامەوانى

سېيىم: ئەنجامدانى يادى شەست سالەئى كۆچى دوايىي مەھمەد ئەمین زەكى بەگى مىزۇونووس
و يادى ٢٥ سالەئى كۆچى دوايىي تۆفيق وەھبى زمانەوان و ئەركىيۇلۇجىست و نۇوسىرو ئەدیب.

چوارەم: فراونىكىرىدىن و چىرتىكىرىدىن پرۆسەئى سکان و كۆپىكىرىدىن چاپەمەنى و بلاۋىكراوه و
پۆزىنامەو گۇڭارو وىيەنە دەستنۇووس، بەمەبەستى هەلگرتن و پاراستن و دۆزىنەوەيان بە خىرايى
و ئاسانى ھەنگاونان بۆ دروستكىرىدىن كتىّبخانە ئەلكتىرونى كوردى.